

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
25.05.2007
Hetkel kehtiv
RT I 2007, 37, 253

Euroopa Liidu toetuse ja välisabi taotlemise ning kasutamise tingimused ja kord

Vastu võetud 10.05.2007 nr 140

Määrus kehtestatakse «[Välissuhtlemisseaduse](#)» § 8 lõike 4 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrus reguleerib Euroopa Liidu (edaspidi *EL*), rahvusvahelise organisatsiooni ja välisriigi või välisriigi valitsusvälise organisatsiooni (edaspidi *välisabi andja*) poolt tagastamatu abina antava rahalise või mitterahalise toetuse, osutatavate teenuste või läbiviidavate tööde ja õppuste (edaspidi *välisabi*) taotlemist ja kasutamist, sealhulgas välisabi kasutamise järelevalvet ning välisabi tulemuslikkuse hindamist.

(2) Määrus ei laiene ELi struktuurifondidest, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist, Euroopa Kalandusfondist, ELi keskkonna rahastamisinstrumendist LIFE+ ning Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist ja Norra finantsmehhanismist antavale toetusele.

§ 2. Projekt ja toetuskeem

(1) Projekt käesoleva määruse tähenduses on välisabi taotluses sisalduv tegevuste kirjeldus, mille rahastamiseks välisabi taotletakse.

(2) Toetuskeem käesoleva määruse tähenduses on ühtse eesmärgiga üksiktoetuste kogum, millele laienevad kõik projekti kohta kehtestatud sätted. Projektina ei käsitata toetuskeemi alt antavat üksiktoetust.

§ 3. Välisabi taotleja ja välisabi saaja

(1) Välisabi taotleja käesoleva määruse tähenduses on välisabi andjalt abi taotlev projekti eest vastutav ministeerium, Riigikantslei või muu valitsusasutus.

(2) Välisabi saaja käesoleva määruse tähenduses on välisabi kasutav riigiasutus, kohaliku omavalitsuse üksus, selle asutus või muu isik.

§ 4. Välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja ja tema ülesanded

(1) Välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja käesoleva määruse tähenduses on asutus, kes korraldab välisabi andjatelt välisabi taotlemist ja välisabi kasutamist, välisabi kasutamise järelevalvet ja hindamist.

(2) ELi välisabi, sealhulgas Phare ja Üleminekutoetuse vahendite taotlemise ja kasutamise korraldaja on Rahandusministeerium.

(3) *Schengen Facility* välisabiprogrammi raames välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja on Siseministeerium.

(4) Lõigetes 2 ja 3 nimetatata välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja on välisabi taotleja.

(5) Välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja täidab järgmisi ülesandeid:

1) korraldab välisabialase teabe kogumist ning selle vahendamist välisabi andjatele ja taotlejatele, sealhulgas avalikustab välisabi saamise vajadused, võimalused ja tingimused, taotlemise korra ja muud vajalikud andmed;

- 2) nõustab välisabi andmisel välisabi andjaid, teavitades neid Eesti riigi välisabi vajadustest ja prioriteetidest välisabi kasutamisel;
- 3) peab välisabi andjatega läbirääkimisi konsensuse saavutamiseks välisabi kasutamise eesmärkide ja nende saavutamiseks vajalike abinõude üle ning välisabi taotlemise ja kasutamise protseduuride kindlaksmääramiseks;
- 4) peab välisabi andjatega läbirääkimisi välisabi andja ja taotleja ühiselt rahastatavate ja elluviidavate välisabiprogrammide ja projektide koostamiseks;
- 5) tagab välisabi vahendite ja riigieelarve vahendite kooskõlastatud ja õigusaktidega vastavuses oleva kasutamise;
- 6) hindab välisabi taotluste otstarbekust ja projektide tehnilist teostatavust, võrreldes neid varasema välisabiga või muudest vahenditest teostatud projektidega ning nende elluviimisel saavutatud tulemustega;
- 7) auditeerib vajadusel välisabi vahendite kasutamist välisabi saaja juures vastavalt välisabi andja poolt seatud tingimustele, et hinnata välisabi kasutamise sihipärasust ja efektiivsust;
- 8) tagab vajadusel koostöö välisabi andja vastavate struktuuridega välisabi kasutamise sihipärasuse ja efektiivsuse hindamisel;
- 9) korraldab välisabi kasutamise järelevalvet ja hindamist.

§ 5. Välisabi leping

Välisabi leping käesoleva määruse tähenduses on välisabi andja ja välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja vahel sõlmitud leping välisabi saamiseks, kui välisabi andjaga ei ole kokku lepitud teisiti.

§ 6. Sotsiaal- ja majanduspartnerid

(1) Sotsiaalpartnerid käesoleva määruse tähenduses on tööandjate ja töötajate keskorganisatsioonid ning muud mitteriiklikud, sealhulgas piirkondlikud organisatsioonid ja asutused.

(2) Majanduspartnerid käesoleva määruse tähenduses on välisabiga teostatava tegevuskava elluviimisest huvitatud või selle elluviimist rahaliselt toetavad eraõiguslikud juriidilised ja füüsilised isikud.

§ 7. Välisabialase teabe avalikustamine

(1) Välisabi taotleja teavitab majandus- ja sotsiaalpartnereid ning võimalikke välisabi saajaid välisabist teostatavate projektidega ja välisabiprogrammidega neile avanevatest võimalustest.

(2) Välisabi saaja tagab üldsuse teavitamise välisabi andja osalusest projektis või välisabiprogrammis vastavalt välisabi andja nõuetele või välisabi lepingule.

2. peatükk VÄLISABI TAOTLEMINE

§ 8. Välisabi taotlemine

(1) Välisabi taotleja võib välisabi taotleda enda, teiste riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse üksuste ja nende asutuste, valitsusväliste organisatsioonide või muude isikute projektidele.

(2) Välisabi taotleja võib välisabi taotleda ühelt või mitmelt välisabi andjalt ühe ja sama välisabi taotluse alusel seda nendega eelnevalt kooskõlastades.

(3) Välisabi taotleja taotleb välisabi vastavalt välisabi andja seatud tingimustele, lähtudes Eesti institutsionaalse arengu kiirendamise ning ELi liikmestaatusest tulenevate kohustuste täitmise eesmärkidest, kui välisabi lepingus ei ole sätestatud teisiti.

§ 9. Välisabi taotlus

(1) Välisabi taotluseks on dokument, milles sisaldub välisabi andja poolt kinnitatud vormikohane projekt, mille elluviimiseks välisabi taotletakse. Taotluse koostamisel võetakse aluseks vastava välisabi taotleja valitsemis- või haldusala tegevuse ja majanduse arengukava ning arvestatakse välisabi andja poolsete välisabi andmise tingimuste ning eelistustega.

(2) Välisabi taotleja korraldab taotluse koostamist ja vormistamist oma valitsemis- või haldusalas ning hindab eelnevalt projekti tehnilist teostatavust ja otstarbekust. Vajadusel korraldab välisabi taotleja ka kohaliku omavalitsuse üksuste ja muude välisabi taotlejate taotluste koostamist ja vormistamist, võttes aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse ja piirkonna arengukava.

(3) Kui välisabi saamise eeltingimuseks on Eesti-poolne kaasfinantseering, planeerib välisabi taotleja koostöös välisabi saajaga projekti kaasfinantseeringu, näidates taotluses ära kõik rahastamisallikad.

§ 10. Taotluste ja eraldatud välisabi arvestus ning dokumentatsiooni ja vara säilitamine

(1) Rahandusministeerium peab arvestust ELi välisabiprogrammide vahendite taotluste üle.

(2) Välisabi taotlejad tagavad välisabi vahenditest soetatud vara arvelevõtmise ja kasutamise vastavalt välisabi lepingule ja õigusaktidele. Toetuskeemide puhul tagab välisabi vahenditest soetatud vara arvelevõtmise ja kasutamise vastavalt välisabi lepingule ja õigusaktidele välisabi saaja.

(3) Välisabi taotlejad tagavad välisabi vahenditest soetatud vara säilitamise viie aasta jooksul välisabi lepingu lõppemisest arvates vastavalt välisabi lepingule ja õigusaktidele. Toetuskeemide puhul tagab vara säilitamise samadel tingimustel välisabi saaja.

(4) Välisabi taotleja tagab vahendite taotlemist ja projekti elluviimist puudutava dokumentatsiooni säilimise ja kättesaadavuse välisabi andjale või tema volitatud esindajatele ning välisabi saaja tagab projekti elluviimist puudutava dokumentatsiooni säilimise ja kättesaadavuse välisabi andjale või taotlejale või nende poolt volitatud esindajatele seitsme aasta vältel välisabi lepingu lõppemisest arvates, kui välisabi lepingus ei ole sätestatud teisiti.

(5) Välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja peab arvestust valitsusasutustele, kelle projektide jaoks ta välisabi taotlemist ja kasutamist korraldab, välisabi andja poolt antud välisabi üle. Toetuse saaja peab arvestust temale välisabi andja poolt antud välisabi üle.

§ 11. Välisabi taotlemine Schengeni viisaruumiga liitumise ettevalmistamiseks ettenähtud fondi (*Schengen Facility*) kaudu

(1) Välisabi Schengeni õigustiku ja välispiirikontrolli rakendamiseks *Schengen Facility* kaudu taotleb liitumislepingu alusel Eesti esindajana Siseministeerium, arvestades asjaomaste riigiasutuste huve.

(2) *Schengen Facility* raames tehtavad kulutused kinnitab Rahandusministeerium.

(3) *Schengen Facility* suhtes ei rakendata käesoleva määruse § 8–10.

3. peatükk VÄLISABI KASUTAMINE

§ 12. Välisabi kasutamine

(1) Välisabi vahendeid kasutatakse välisabi andja poolt heaks kiidetud projekti elluviimiseks välisabi lepingus ettenähtud tingimustel ja selles määratud eesmärkide saavutamiseks.

(2) Välisabi taotleja:

1) korraldab välisabi vahendite kasutamist vastavalt välisabi lepingule, kasutades välisabi vahendeid ise või volitades välisabi saajaid neid kasutama;

2) tagab välisabi vahendite kasutamisel Eesti-poolsete kohustuste täitmise, mis on talle pandud vastavalt välisabi lepingu tingimustele.

§ 13. Välisabi saaja kohustused välisabi kasutamisel

Välisabi saaja:

1) kasutab välisabi vastavalt välisabi lepingus sätestatud;

2) võimaldab välisabi andja, välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja ning välisabi taotleja poolt volitatud isikutel auditeerida välisabi juhtimis- ja kontrollisüsteeme ja välisabi kasutamist;

3) võimaldab välisabi andjal, välisabi taotlemise ja kasutamise korraldajal ning välisabi taotlejal kontrollida välisabi kasutamist, sealhulgas teha paikvaatlust;

4) maksab välisabi andjale tema nõudmisel tagasi välisabi lepingule mittevastavalt kulutatud rahalised vahendid, kui selline kohustus on välisabi lepingus ette nähtud.

§ 14. Erisused Phare ja Üleminekutoetuse vahendite kasutamisel

(1) Phare (*Poland and Hungary Assistance for Restructuring Economies*) on ELi välisabiprogramm, mille eesmärgiks on aidata Kesk- ja Ida-Euroopa riikidel valmistuda Euroopa Liitu astumiseks.

(2) Phare ja Üleminekutoetuse vahendite taotleja määrab välisabi projekti või välisabiprogrammi elluviimiseks vastutava ametniku, kes:

1) korraldab suhtlust välisabi saajatega ja vastutab projekti välisabi lepingu järgsete eesmärkide saavutamise eest;

2) tagab välisabi projekti kaasfinantseeringu olemasolu ja kasutamise vastavalt välisabi lepingus märgitud ulatusele ja eesmärkidele;

3) vastutab hankedokumentide tehnilise kirjelduse sisu ja kvaliteedi eest;

- 4) korraldab projektide pakkumise kutsedokumentide ettevalmistamise ja edastab välisabi lepingu nõuetekohaselt vormistatud hankedokumentid Rahandusministeeriumile;
- 5) kajastab korrektselt välisabiprogrammide rahaliste vahendite ja dokumentikäibega seotud teavet ning vajadusel esitab vastava dokumentatsiooni Rahandusministeeriumile;
- 6) teatab Rahandusministeeriumile rikkumistest välisabi kasutamisel.

(3) Rahandusminister võib Phare ja Üleminekutoetuse vahenditest rahastatavate projektide elluviimiseks anda välisabi taotlejatele ja saajatele projektide elluviimisega seotud korraldusi ning kehtestada protseduure ja eeskirju.

§ 15. Erisused *Schengen Facility* vahendite kasutamisel

- (1) Siseministeerium vastutab *Schengen Facility* vahendite kasutamise seotud välisabi lepingus sätestatud eesmärkide saavutamise ja selles kokkulepitud tingimuste järgimise eest.
- (2) Siseminister kehtestab *Schengen Facility* vahendite kasutamise korra ja kava.

4. peatükk JÄRELEVALVE VÄLISABI KASUTAMISE ÜLE

§ 16. Järelevalve välisabi kasutamise üle

- (1) Rahandusministeerium vastutab Phare ja Üleminekutoetuse vahendite kasutamise järelevalve eest.
- (2) Siseministeerium vastutab *Schengen Facility* vahendite kasutamise järelevalve eest.
- (3) Välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja teeb vajadusel välisabi taotlejale ettepanekuid välisabi lepingu nõuetekohaseks täitmiseks.
- (4) Välisabi taotleja teostab järelevalvet selle üle, kas välisabi saaja kasutab välisabi vastavuses välisabi lepinguga.

§ 17. Järelevalvekomisjon

- (1) Välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja moodustab järelevalve teostamiseks järelevalvekomisjoni (edaspidi *järelevalvekomisjon*), kui välisabi lepingus ei ole ette nähtud teisiti. Järelevalvekomisjon teostab järelevalvet projekti või välisabiprogrammi välisabi lepingule vastava elluviimise üle.
- (2) Järelevalvekomisjoni kuuluvad välisabi taotlemise ja kasutamise korraldaja, välisabi taotleja, välisabi saaja ning välisabi andja ja teiste projekti või välisabiprogrammi rahastajate esindajad, samuti vajadusel sotsiaal- ja majanduspartnerite ning Rahandusministeeriumi esindajad, kui välisabi lepingus ei ole ette nähtud teisiti.
- (3) Järelevalvekomisjoni töö kestab välisabi lepingus sätestatud tähtajani või seni, kuni välisabi andja aktsepteerib projekti või välisabiprogrammi elluviimise lõpparuande.
- (4) Järelevalvekomisjon korraldab oma tööd vastavalt välisabi lepingule.

5. peatükk VÄLISABI KASUTAMISE HINDAMINE

§ 18. Välisabi kasutamise hindamine

- (1) Välisabi kasutamise hindamisi teostatakse vastavalt välisabi lepingule nii välisabi kasutamise ajal kui ka pärast selle lõppu. Hindamise eesmärgiks on hinnangu andmine välisabi kasutamise asjakohasusele, efektiivsusele, tulemuslikkusele, mõjule ja jätkusuutlikkusele.
- (2) Välisabi kasutamist hindavad välisabi kasutamise mitteseotud hindajad.
- (3) Välisabi kasutamise ajal toimuva hindamise eest vastutab Rahandusministeerium, kui välisabi lepingus ei ole sätestatud teisiti. Pärast välisabi kasutamise lõppu toimuva hindamise eest vastutab välisabi andja.
- (4) Kõik välisabi kasutamise seotud subjektid peavad andma hindamise läbiviimiseks vajalikku teavet.
- (5) Hindaja on kohustatud pärast hindamise läbiviimist vormistama hindamisaruande. Hindamisaruandes tehtud järelduste kasutamist ja soovitude elluviimist osapoolte poolt, kellele need on suunatud, jälgib hindamise eest vastutaja.

6. peatükk

RAKENDUSSÄTE

§ 19. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 30. aprilli 2004. a määrus nr 169 «Välisabi taotlemise, kasutamise, järelevalve ning hindamise kord» (RT I 2004, 40, 271; 2006, 25, 190) tunnistatakse kehtetuks.

Peaminister Andrus ANSIP

Rahandusminister Ivari PADAR

Riigisekretär Heiki LOOT